

Terveiset A-kiltalaiset!

A-killoista on kysytty ja tämän vuoden aika kerätty poikkeuksellisen paljon tietoa. MIPA-ohjelman tutkimushankkeissa on kysytty muun muassa, keitä ovat A-kiltalaiset ja millaiset ovat A-kiltojen voimavarat sekä tavoitteet. A-Kiltojen Liitto ry:n omana työnä on selvitetty A-kiltakaista päiväkeskustoimintaa ja saamaan aikaan on lukuisilla tahoilla käyty yhteisiä A-kiltatoiminnan tulevaisuuskeskusteluja.

Mitä A-kiltalainen päiväkeskus tarjoaa kävijöille?

Aulikki Otrasen opinnäytetyötutkimuksen (2016) mukaan, A-kiltojen päiväkeskusten tarjoamat mahdollisuudet voidaan jaotella fyysisten perustarpeet täyttäviin, yksinäisyyttä ehkäiseviin sekä toimintaan aktivoiviin päiväkeskuksiin (Sininauhaliiton määritelmä 2015). Osaa A-kiltojen päiväkeskuksista on mahdoton sijoittaa selkeästi mihinkään näistä kolmesta ryhmästä, koska ne muodostavat oman, kaikkea yhdistelevän kokonaisuuden. A-kiltalaisille päiväkeskuksille yhteistä on, että lähes jokaisessa niistä on kävijöiden käytössä tietokone ja mahdollisuus saada tukea asioiden hoitamiseen. Otrasen tutkimuksen mukaan yli puolella eli 29 A-killoista on päiväkeskus ja näistä 27 vastasi kyselyyn.

Päihde- ja mielenterveysjärjestöjen toimintaprofiilit

Osana MIPA tutkimusohjelmaa, A-killoilta kysyttiin oman toiminnan tunnuslukuja ja painopisteitä. Kyselyt lähetettiin 56 A-killalle ja vastauksia saatiin 38 A-killasta (vastaus prosentoin ollessa silloin 66%). A-killoista 94% prosenttia vastasi, että vertaistoiminnalla on suuri merkitys toiminnassa, eikä vapaaehtoistoimintakaan tästä kauas jäänyt (87%). Yllättävää oli, että vain 15% vastanneista koki, että edunvalvonnalla on suuri merkitys toiminnan painopisteenä, vaikka päiväkeskustutkimuksen mukaan, arjen edunvalvontaa, eli tukea asioiden hoitamiseen tarjotaan lähes kaikissa A-killoissa. Tästä herää kysymys, kuinka päihdetoipujien edunvalvonta A-killoissa määritellään?

Lähes 90% A-killoista on sitä mieltä, että A-kiltatoiminnan yhteiskunnallinen arvostus tulee pysymään vähintäänkin nykyisellä tasolla ja yli puolet (55%) uskoo sen kasvavan. Useassa A-killassa ollaan huolissaan vapaaehtoisten määrän vähenevän (38%), kuin jäsen jäsenmäärän laskusta (21%). Eniten A-killoissa kuitenkin huolta aiheuttaa kohderyhmän tarvitsemien palveluiden huononeminen. Sote-uudistuksen ei juuri uskota parantavan A-kiltojen toimintamahdollisuuksia. Toimintaympäristön muutoksista A-kiltoja huolettavat myös ”uudet päihdeilmiöt”, kuten huumeiden käyttö. Onko vertaisuus uhattuna, jos päihdehistoriat ovat kovin moninaiset?

Vahva A-killta - nyt ja tulevaisuudessa

Edellä mainituissa järjestökyselyissä a-killat kuvasivat myös omia vahvuuksiaan. A-kiltatoiminnan vahvuuksiksi mainittiin muun muassa säännöistä ja arvoista kiinni pitäminen, omatoimisuus, matala kynnyks, palveluohjauksen hyvä hallinta, päivätoiminta, asiointi apu ja retket sekä talkootoiminta. pidetään vahvuuksistamme kiinni! A-kiltatoiminnasta tuettua tutkimustietoa käytetään hyväksi myös tekeillä olevassa A-kiltatoiminnan tulevaisuussuunnitelmassa.

A-kiltatoiminnasta kerätään vuosittain paljon erilaista tietoa

Paikalliset A-killat pyytävät osallistujia kirjaamaan nimensä vihkoon tai antamaan palautetta A-killan järjestämästä tapahtumasta. A-killat tuottavat omasta toiminnastaan tietoa ainakin vuositasona siitä, montako jäsentä A-killassa on, montako kertaa on kokoonnuttu, montako tapahtumaa ja montako osallistujaa. Olennaista ovat tunnuslukujen muutokset, toiminnan painopisteet sekä tiedon käyttämisen kehittämisen välineenä. Mitä on tehty, miksi, mutta ennen kaikkea se, miten toiminnassa on onnistuttu?

Kannattaa lukea oman A-killan lukuja, palautteita ja toimintakertomusta sillä silmällä, kuinka voisimme kehittää omaa toimintaamme? Hyvin toimiva yhdistys haluaa oppia ja kehittää toimintaansa jatkuvasti. A-Kiltojen Liitto ry:n aluetyö tarjoaa välineenä A-killassa kerätyn tiedon hyödyntämiseen: kehittämispäivä A-killalle sopii tähänkin tarkoitukseen.

A-kiltojen Liitto ry kysyy vuosittain tilastotietoina muun muassa jokaisen A-killan toimintaan osallistuneiden määrää ja vertaisryhmien kokoontumismääriä. Lisäksi A-killoilta kysytään kuvausta toteutuneista toimintamuodoista ja sitä, miten monta kertaa viikossa A-killassa on toimintaa. Tietoa ei kerätä pelkästä keräämisen ilosta, vaan tarpeesta. A-Kiltojen Liitto ry tarvitsee tietoa A-kiltatoiminnasta, jotta siitä voidaan tiedottaa laajasti ja todentaa toiminnan tarpeellisuutta ja tavoitettavuutta. Lisäksi tilastoja ja palautteita kerätään A-Kiltojen Liitto ry:n palveluiden käytöstä. Tilastoimme mm. koulutuksiin ja aluetapahtumiin osallistumiset sekä aluetyön A-kiltakäynnit alueittain. Alueellisesti voimme A-kiltojen toimittamien tietojen perusteella todeta, kuinka elinvoimasta A-kiltatoiminta on kullakin alueella ja tarkastella esim. toimintamuotojen ja osallistujamäärien muutoksia A-killoissa.

Tänä vuonna Länsi-Suomen aluetyön tapahtumiin on osallistunut:

1. aluetapaaminen 35 hlö

puheenjohtajien tapaaminen 15 hlö

Sporttivarttiin osallistui Länsi-Suomen A-killoista 128 hlö, jotka keräsivät yhteensä 16744 viidentoista minuutin liikunta suoritusta. Länsi keräsi eniten rasteja kaikista alueista, mutta niistä lisää aluetapaamisessa Ylöjärvellä.

TERVEISIN, MIKKO PUTAJA

Lue lisää:

Otranen, 2016 "Päiväkeskustoiminta A-killoissa" Theseus-verkkoarkisto osoitteessa
<http://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-201605117198>

Tepponen, Strandén & Rutanen, 2015 "Yhteinen päiväkeskus" Sininauhaliiton julkaisu

http://www.sininauhaliitto.fi/sites/default/files/yhteinen_paivakeskus_-kirja_0.pdf